

Szeged, 1914. június 7.

példével. Néhányad magammal az előző év zártával befejeztük a középiskola negyedik osztályát, úgy, hogy közülünk ki-ki másfelé kereste tanulmányainak folytatását. De Tóth János nem akarta elengedni legiőbb növendékeit és még a tanév befejezte előtt összehívatta általunk szülőinket egy tanácskozásra, amelyen kijelentette, hogy a tanítóképzővel azonos osztályok létesítését célozza és míg leérkezik az engedély, addig már mi a kezdődő új tanévben a tanítóképző első osztályával megegyező tantárgyakat tanuljuk. Így maradtunk mi tovább az ő intézetének kötelékében, hogy megadjuk neki az annyira megérdemelt és hozzá méltó végtisztességet. Hogy mi volt ő Szegednek, az legjobban megnyilatkozik abban a kis Ódában, amely halála alkalmával a szegedi lapokban látott napvilágot:

TÓTH JÁNOS HALÁLÁRA.

Irtá: Papp János.

Megdöbrent-e a hír! Szeged ősz tanférija meghalt!
Aki virágzást a népnevelésnek adott.
Hatszor tíz évig szítá Szeged elmevilágát:
Nem csoda, megfáradt teste nyugalmat óhajt.

Lelei sötétségben tudománytalan éle körösleg,
Alföld gyöngye, Szeged, téreden a tanya-nép!

S im Tóth lépe közé, meglágyul a szíve,
S az elmét a szép ismeretek színe derengi körül.

Szép, ha az emberi szív könyörül a testi szegényen
S a megbotlottnak gyámkarok állnak elé,
Szép, ha a vész közepett csak az embert mézi az ember.

Bár önkárral jár sokszor a lelki öröm,
Amde, ki emberré nemesíti az állati embert,
Szebb munkát végez s tette örökre ragyog.
Fáradtál, hintvén az igaz s szép magvait.
S érte . . .
Lelki öröm vala, mit nyujta a fáradalom;
Nem bántott dicsvágy, a szerénység volt szíved éke.

Izzadtál s másnak hagyta a földi gyönyört
Most hosszú élted munkája fejében,
Áldását köny közt mondja porodra Szeged.

És a halhatatlan lelkes csodás találkozásának bizonyosságát látjuk akkor, amidőn a központi szervezet két nagy halottjának első évfordulója ünnepélyén már ott találjuk — hosszú évek fáradságos munkája után — a szegedi fiók küldöttségét. Éppen huszonöt év kellett ahhoz, míg a föld melege és nyomásának hatása alatt az elvetett mag zöld ága kihajtott . . . Valahonnan pedig három mosolygó szempár gyönyörködve tekint le az élők fáradozásainak sikerére, három önzetlen, nagy lélek félben hagyott művének folytatására.

De nem látom a szegedi szervezet névsorában *Krikkayné Barbaró* Emma nevét, a kinek a tollából már az 1886—87-i tanév értesítőjében megjelent cikk erősen foglalkozik a feminista kérdéssel. És nem látom *Pillichné Szendrői* Ilonát, aki oly szellemesen adta tudunkra, egy vegytani órán, hogy már elértük azt a kort, amidőn szabad regényeket olvasunk, ha képzeletünk távkörét szélesíteni akarjuk. Hol van *Erössyné* Szűcs Julia, aki bájos, komoly szigora mellett sem szerzett magának ellenséges nővéndéket, akinek legkeményebb dorgálása is enniből állott: „az Isten éltesse!” — És a városi községi leányiskola igazgatónője, *Zomboriné Mészáros* Julianna, már az élők sorában. Ő is hamar követte azt, akinek az is egyik legszebb tette volt, hogy egy városi községi által fenntartott leányiskola igazgatója már akkor volt és aki ma bizonyára a legelső sorban állna abban a táborban, ahol a nők

részére jogot követelnek. És hol van mind e jeles asszony ifju nemzedéke, akik ma már mind megérették arra, hogy a nőmozgalomban együtt küzdenek jogaik kivívása érdekében, ha az anyák előregedetteknek vélik magukat erre; noha a központi szervezetben számos, nálunknál még éltesebb asszony büszkén veszi fel a versenyt a fiatal harcosokkal.

Végül még egy fontos momentumot szeretnék Tóth János dr. hosszú életű munkálkodásából kiemelni, még pedig azt, hogy fáradságos küzdelmét a nép gyermekeinek érdekében felekezeti villongások soha sem zavarták meg. Munkás életében legszebb vonalként húzódik végig az a szeretettel párosult barátság, amellyel annak a felekezetnek az előjárója iránt viseltetett, amely felekezetből különben a nagy megváltó születése is ered és csakis így érthető meg az a nagy siker a népnevelés téren, mely Szeged város felvirágzását oly hathatósan előmozdította. Ezt az utókor most már csak azzal egészítheti ki, ha vállvetett erővel segít a központi szervezetnek a nők választójogáért folytatott küzdelem sikeres eredményét elérni, hogy ne kelljen kétségbe esnünk, mert van reményünk, — korunk egyik legnagyobb honleányának szavait idézve — hogy a ma felnövő generációnak már anyai érzésű és szociális gondolkodásu törvényhozói lesznek, akik ki fogják irtani a sok ezer veszély némelyikét, amelyek ma az ifjuság testi és lelki jólétét fenyegetik.

A torony réme megadta magát

— Ledobálta fegyvereit és aztán ő is lejtött. — Három halott és tizenkilenc sebesült áldozat. —

(Saját tudósítónktól.) Nagy hölgyben még ma is folyt a templomtoronyba zárkózott *Tomsics* Ágoston ostromlása. A legény ma reggel négy órakor újból folytatta a lövöldözést és megint megsebesített két embert, úgy, hogy eddig tizenkilenc azoknak a száma, akiket megsebesített. A torony körül harminc csendőr volt, de nem tudták megközelíteni *Tomsics*ot, mert mihelyt meglátott valakit, rögtön tüzelt s azután elbujt, úgy, hogy még célba sem vehették. Ma reggel lekiáltott a toronyból:

— Ma jön a Krisztusnap!

Élelmiszert és ivóvizet vitt föl magával a gonosztevő. A toronyból a templom oltárát és képeit is összelövdözte. Szüleire és bátyjaira, akik a templomba akartak menni, lekiáltott, hogy nem akarja őket ismerni többé, menjenek el onnan, mert különben őket is lelövi. Ha neki huszonhárom éves korában már meg kell halnia, akkor nem tördök senkivel és semmivel.

Tegnap egyik csendőr belopózott a templomba és bátorsággal felkuszott a torony közelébe. Sikertült olyan zajtalanul járnia, hogy a gyilkos semmit sem vett észre. Már meglehetősen közel volt hozzá, amikor valahogyan hozzáért egy zsindelyhez, amely lezuhant és zajt csapott, mire *Tomsics* észrevette a csendőrt és rálőtt. A lövéstől a csendőr olyan súlyosan megsebesült a bal vállán, hogy alig tudott elmenekülni. *Tomsics* még egypárszor utána lőtt, de szerencsére nem találta el. A sebesültek egyike utolsó perceit éli, a többinek állapota is súlyos, de reméljük, hogy felgyógyulnak. *Krauscher* Herminának nem súlyos a sebe.

A merénylő elmebeli állapota aligha zavaros, mert cselekvéseit bámulatos következetességgel és pontossággal hajtja végre. A töltenyekkel egyáltalán takarékoskodott. A templomi tárgyakra és a háziállatokra is lövöldözött. A hölgyi lakosság annyira meg volt rémülve, hogy még az állatok etetése céljából sem mertek kijönni a házukból, mert amint megpillantott valakit a toronyból, rögtön tüzelt.

Ma déli féltíz órakor aztán sikerült ártalmatlanná tenni *Tomsics*ot. Ugyanis a községebe érkezett *Stelcz* járásbíró a sebesül-

tek kihallgatására és ő, valamint a községi lelkésze letről a szívére beszéltek a toronyban levő embernek és kérték, hogy az emberpusztítást hagyja abba s jöjjön le a toronyból, nem lesz bántódása. *Tomsics* fölördült, fölajdult és ledobálta a fegyvereit, majd ő is lejtött a toronyból. A csendőrök rávetették magukat és megbilincseltek, de *Tomsics* közben semmi ellenállást se fejtett ki. A gonosztevő épelméjű és heves megbánást tanusít, órák óta jajgat és sir.

HIREK

0000

Hetipiac Ujszegeden

— Sok hü-hó — semmiért.

(Saját tudósítónktól.) Nem emlékszem már pontosan az idejére, de egy, legföljebb másfél éve, amikor *Lantos* Béla vezérlete alatt megindult egész Ujszeged és vidéke férfinépe és meg sem álltak a polgármester fogadószobájáig. Azzal az alázatos instanciával járultak a podeszta elé, hogy minden erejévelhasson oda, hogy Ujszeged heti piacot kapjon. *Lantos* Béla, az ujszegediek hatalmas patronusa, ékes és megindító szavakban ecsetelte Ujszeged elhanyagoltságát, felpanaszolta mennyire mostoha gyermeke ez a szép városrész a városnak stb., stb. Mivel pedig Ujszegednek létérdeke a heti piac, annak az engedélyezését kérte ujszegedi pártfogoltjai részére. A podeszteának ugyilátszik imponált *Lantos* Béla ékesszólása és e kérdésben minden tőle telhetőt megígért. Szintazonképen a főkapitány is. És meglelt a heti piac. Egyek ugyan aggodalmaskodtak a torony alatt, hogy az ujszegedi konkurrencia majd tönkretesz, vagy legalább is megdrágítja a szegedi piacot, mert hát a makaiak és a torontáliak a hidvám megspórolása okából inkább az ujszegedi piacon fognak maradni és árusítani, de hát azért — amint fönnebb említettem — csak meglelt a piac. Tanulhatnának ebből a rókusiak is és választhatnának mennyei patronusuk: *Szent-Rókus* mellé egy eleven, itt köztük sürgölődő-forgolódó patronust is, mint az ujszegediek, bezzeg mindjárt fellendülne a Rókus nevezetű városrész. Mivel nem az a célom, hogy a gyűlölködés és irigykedés magvát hintsem el a rókusiak és ujszegediek között, inkább visszatérek a heti piacra. Kora reggel felkapaszkodtam az ujszegedi villamosra s mivel úgy tudom, hogy a hatóság, vagy a közgyűlés a *Torontál-teret* jelölte ki az ujszegedi piac helyéül, akkuráta a *Torontál-téren* szállottam le. Azt hittem tévedésben vagyok a napot illetően és nem szombat, hanem péntek van, mivel hogy hát velünk gyarló emberekkel megesik néha ilyen tévedés. Amde a villamos kalauz biztosított róla, hogy csakugyan szombat van. Azért gondoltam tudniillik, hogy tévedek, mert a *Torontál-téren* még a nyomát sem láttam a heti piacnak. Azaz mégis. Csipogó csirkék, gágogó libák és kacskák, időelőtti uborka, káromkodó kofák és kétségbeesett, a drágaság és a kofák mosdatlan szája miatt egyaránt kétségbeesett nagyságak ugyan nem voltak láthatók, ellenben volt egy árva szál hentes: *Szemmári* József kiárusítója. Szép, finom, gyöngye borju és sertéshúst árult volna ponyvasátrában, ha ugyan lett volna kinek. Tőle aztán megtudtam, hogy ez nem véletlen, hanem minden piaci napon így van, úgy, hogy ő joggal elmondhatja magáról: „Az ujszegedi piac én vagyok”.

Hát kérem így fest az ujszegedi piac, amelynek az engedélyezéséért megmozdult egész Ujszeged és Ujszegednek minden barátja *Lantos* Bélával az élükön. Érdeklődtem több ujszegedinél ennek oka felől. Egy vilatlulajdonos, aki családjával télen-nyáron Ujszegeden lakik, abban látja a piac-kudarca okát, hogy nincs rendezve a *Torontál-tér*, bár *Poleczner* Erős városi mérnök már rég elkészítette a tér-rendezés tervét és költségvetését. Egy uriaszony azt állította, hogy